



CSÖRÖG

Településképi Arculati Kézikönyv
2017

Polgármesteri köszöntő

Tisztelt csörögi Polgárok!

A Településképi Rendelet előfeltételeként elkészült Településképi Arculati Kézikönyv Csörög értékeinek bemutatásán túl az épített örökség értékeit kívánja az olvasó elé tárni. A tájékoztatás mellett célja jelen dokumentumnak az ajánlásokon keresztül a segítségnyújtás, mind a jelenlegi lakosaink, mind a jövőben községünkbe költözők számára.

Hogy miben nyilvánulnak meg ezek a célok?

A dokumentum nem hagyja figyelmen kívül községünk történetét, örökségünk fontosságát. Emellett különböző karakterű településrészeink kerültek lehatárolásra, arculati jellemzőikkel együtt. Mindez a jelenlegi településképünk megőrzésében, jövőbeni építészeti beavatkozások helyes kivitelezésében útmutatóként szolgálhat. A Kézikönyv második felében az előzőekhez olyan ajánlásokat fognak találni, melyek a telepítésre, terepalakításra vonatkoznak, valamint építészeti paraméterek szerint részletesen bemutatásra kerültek. Ez utóbbi természetesen nem kötelező jellegű, támpontként szolgál, csupán lehetőségeket vonultat fel. Az olvasó községünk épületei, épületrészei közül olyan jó példákat is talál e Kézikönyvet lapozva, melyekből szintén inspirálódhat és megtudhatja, milyen karakterterületen milyen építészeti megoldások mutatkoznak jónak, településünkhöz illőnek.

Az egyediség megőrzése fontos számunkra, csakúgy, mint hangulatos, nyugodt környezetünk fejlődése. E két dolog együttes megvalósulása hosszútávon élhető, vonzó és épített öröksége tekintetében tetszetős jelleget kölcsönözhet Csörögnek. Az alábbi dokumentum folyamatos formálása pedig a változások függvényében a jövő feladatai közé tartozik.

Hegedűsné Kripák Ildikó

Polgármester

CSÖRÖG
TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV
2017.



1 Csörög bemutatása

2 Örökségünk

3 Védett természeti értékek és tájvédelem

4 Eltérő karakterű településrészek

5 Építészeti útmutató

6 Jó példák

Csörög bemutatása



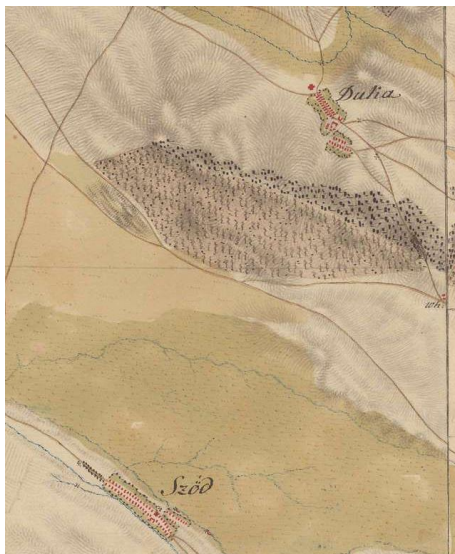
Csörög Pest megyei település, a Pesti hordalékkúp-síkságon fekszik, a Duna főágától kb. 4,5 km-re, Váctól délkeletre mintegy 7 km-re.

A település egyetlen vízfolyása a Hartyán-patak, mely a Sződrákosi-patakba majd a Dunába ömlik.

A falu északi határán erdős karakterű terület található, melynek legjellegzetesebb faja az akác. A terület földrajzi adottságait meghatározza a Kígyóhegy, mely főleg vulkanikus kőzetből (miocénkori andezit) épül fel. A vulkáni kúp szervesen kapcsolódik egy telérhez, mely a község alatt húzódik és a Kelet-Cserhátból ered. Kígyóhegy oldalában a középkortól szőlőt termesztettek. Ezt a területet nevezték Nagycsörögnek, míg Kiscsörög az országút másik oldalán állt. A mintegy 2000 fős népességszámú település 5,05 km²-en terül el.

Arculatát a völgyi-dombsági jelleg határozza meg: a falu a Hartyán-patak völgyében fekszik, területén a térszín délről észak felé fokozatosan emelkedik. Morfológiáját tekintve saktábla alaprajzú. Az egymásra merőleges utcaszerkezetet a Béke tér szabályos kör alakja és az átlósan létesített utak bontják meg. A terület egykor művésztelep volt, 2002-ben lett önálló település Sződ községből kiválva. A falu építészeti karakterét az elmúlt 50 év határozza meg. A kertvárosias jellegű beépítés, a viszonylag kis telekméret és a különböző építészeti megoldások jellemzőek. Az épületek nagy része lakóépület. Legidősebbek az 1960-as évektől épült kockaházak, melyek itt főleg az egyszerűbb sátoztetővel épültek. A modernebb lakóházak jellemzően kétszintesek vagy földszint+tetőtér-beépítéssel rendelkeznek. A korábbi XIX. századi nemesi épületek közül a Tragor-Hollókúria maradt fenn.





1763-1787

A település területe már az őskorban is lakott hely volt, ezt bizonyítja a számos régészeti lelőhely, melyek különböző korok emlékeit őrizték meg, így a vaskorból, a római korból, valamint a népvándorlások idejéből is. A község neve először 1295-ben szerepel egy oklevélen Churg néven, majd 1334-ben Cherg, 1476-86-ban Chereg néven szerepel. Nevének eredete a csörge (csermely) szóból származik.

A török kor nyomán Csörög, Sződ, Duka, Rátót és Göd települések elpusztultak a Vác megszerzéséért vívott harcban és a 15 éves háborúban. 1590-ben, az utolsó török összeíráskor Csörögön 37 főt írtak össze.



1806-1869

A török uralom végén a falu területe visszakerült a váci püspök tulajdonába. Szőlőtermesztésre, legeltetésre használták ezután a földeket.

A 18. század elején még a váci püspökhöz tartozott, majd a század második felében több évtizedig folyt a pereskedés a környékbeli pusztá birtoklásáért Vác és a Grassalkovich család között. A település 1787 óta szerepel az anyakönyvekben mint Sződhöz tartozó major.

A nemesi villák a 19. századtól kezdtek a területen elterjedni. 1810 körül épült klasszicista stílusban a vasútállomás mellett található Holló-kúria. 1830 körül épült a ma szintén látható Gajári (később Bornemissza) kúria az Árpádmajorban. A régészek előtt ismert számos egyéb kúria is (Várkonyi-kúria, Csörögi hegyi kúria maradványai stb.), melyek bizonyítják, hogy a nemesi családok által kedvelt terület volt Csörög. Az 1848-49-es szabadságharc során két váci csatára került itt sor, melyeket a csörögi szőlőknél vagy szőlőhegynél vívtak.

A szabadságharc után a Grassalkovichok nem voltak birtokosok többé a területen. Vác városa, a váci püspök és Sződ község osztozkodott Csörög településen. A század második felében a népességszám növekedésnek indult: 1850-ben 1055, 1857-ben 1547 lakosú az ekkor Sződhöz tartozó község.



1941

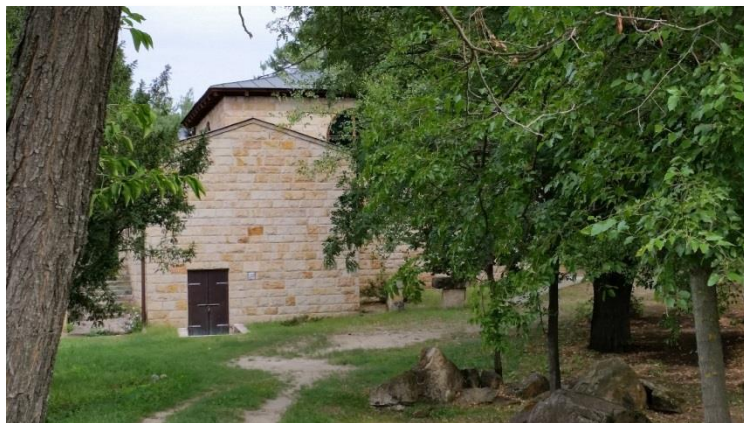
Csörög község Településrendezési Tervéhez, Szabályozási Tervéhez és Helyi Építési Szabályzatához készített Örökségvédelmi Hatástanulmányát a község önkormányzata 2010-ben fogadta el, melyek az alábbiakban bemutatott építményeket javasolják helyi védelem alá helyezésre.

Gajáry-Bornemissza-kúria



Klasszicista stílusban épült a Csörögi út 8. szám alatt található kúria. Az épület szabadon álló, téglalap alaprajzú. Az épület átépítésre került, tornáca a hátsó homlokzaton még megtalálható. Az utcafronti homlokzaton négyoszlopos portikusz látható. 1945 után állami gazdasági lakásokat alakítottak ki az épületben, mely ma is lakáscélokot szolgál. Állapota erősen leromlott.¹

Szent Jeromos, Szent Kristóf és Boldog Vác remete római katolikus kápolna és a kápolna kertjében álló feszület



Egy hosszahajó, centrális elrendezésű, kívülről kővel burkolt falú templom. A kápolában Somos Miklós festőművész Szent Jeromos, Szent Kristóf és Boldog Vác seccoja látható. A kápolna mellett két hársfa között 1,3 m magas kő talapzaton 70 cm magas kőkereszt áll. A templomépítés emlékére állították a kőfaragó mesterek 1995-ben¹.

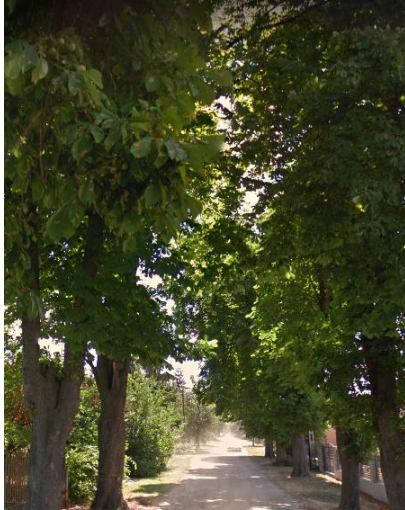
Feszület a település határában



Gajáry Livia 1919-ben emeltetett itt egy fakeresztet szülei birtokán (Gajáry-pusztán), amely helyén áll a mai műkő kőkereszt¹.

¹ Forrás: Csörögi Hírlevél 2008. november: Helytörténet II. szöveg és fotó: Volentics Gyula helytörténet-kutató

Vadgesztenye fasor a Kossuth Lajos utcában



A Kossuth Lajos utca – Tölgyfa utca kereszteződésétől a Kossuth Lajos utca 31-ig régi gesztenye fasor áll, mely helyi értéket képvisel.

Védett természeti értékek és tájvédelem

A település északról a Keleti-Cserhát, délről a Hartyán-patak határolja, amely nyugati irányba halad, majd a Sződi patakkal egyesülve torkollik a Dunába.

Csörög területén természetvédelmi szempontból a „Nyugat-Cserhát” és a „Duna és ártere” elnevezésű kiemelt természetmegőrzési területek találhatók. Eme különböző élőhelyhez kapcsolódó természetmegőrzési területek együttes jelenléte egyedülálló természeti értéket jelent a település számára.

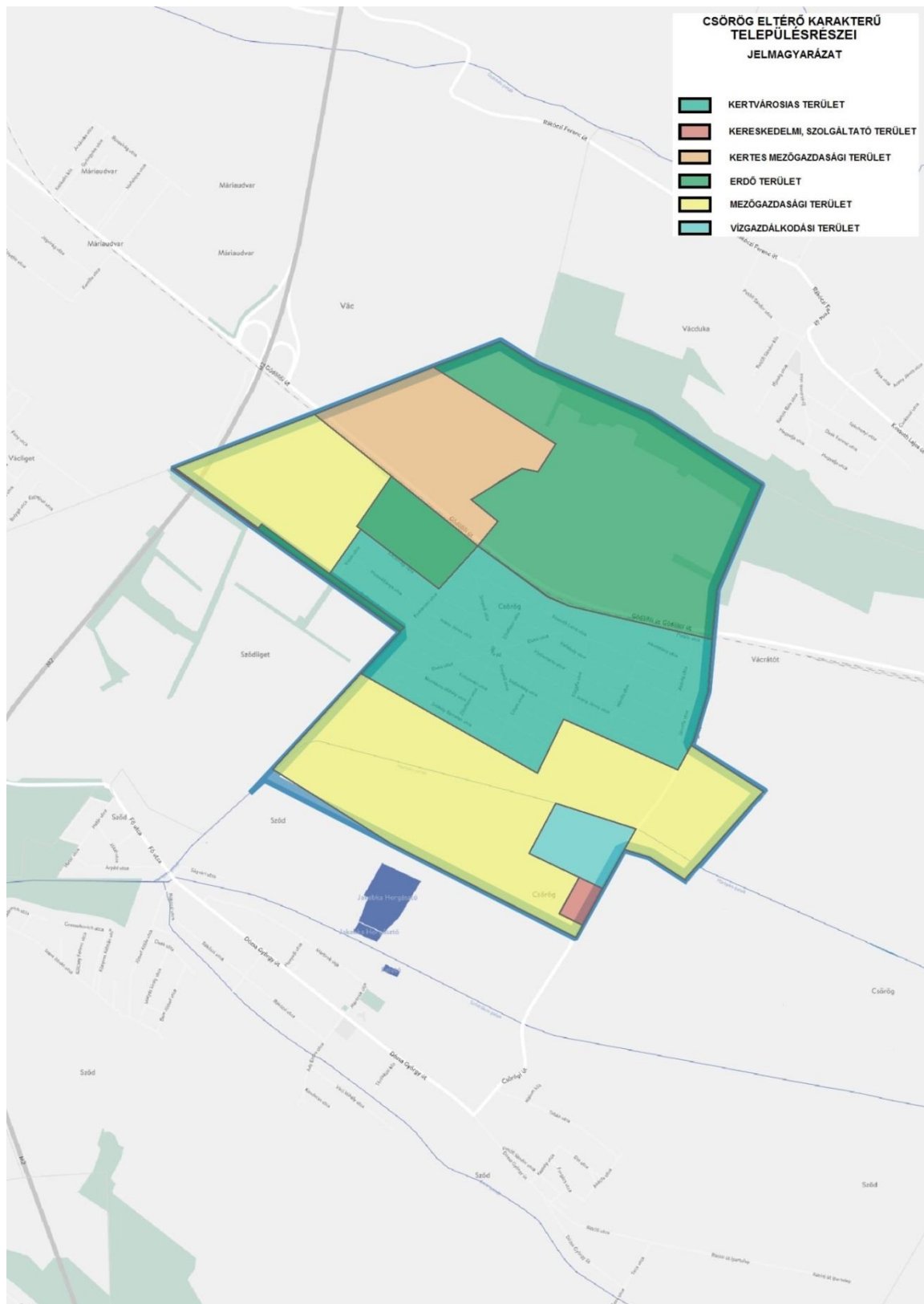
A Hartyán-patak vízgyűjtő területén lévő (ex lege) védett lápterület országos jelentőségű védett természeti területnek minősül, továbbá Natura 2000 terület és az Országos Ökológiai Hálózat része is.



Fotó: Molnár László

Az Öreg-hegyről nagyon szép a kilátás a településre, a terület tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezetébe tartozik.

Eltérő karakterű településrészek



Településrész lehatárolás utcanév szerint

Kertvárosias lakóterület

- Kiscsörögi út
- Vetés utca
- Homokbánya utca
- Erdősor utca
- Komáromi utca
- Kossuth Lajos utca
- Kisfaludy utca
- Vörösmarty utca
- Arany János utca
- Tompa Mihály utca
- Szabadság utca
- Kolozsvári utca
- Munkácsy Mihály utca
- Székely Bertalan utca
- Szegedi utca
- Duna utca
- Zöldfasor utca
- Liliom utca
- Tölgyfa utca
- Hársfa utca
- Akácfa utca
- Jávorfafa utca
- Vasút utca
- Alkotmány utca
- Puskin utca

Kertes mezőgazdasági terület

- Rigó utca
- Gerle utca
- Harkály utca
- Fecske utca
- Kakukk utca
- Cinke utca
- Bagoly utca
- Fácán utca
- Fűrj utca
- Szarka utca
- Csőszház utca

Kertvárosias lakóterület

Csörög belterületének építészeti karakterét a kertvárosias lakóterület határozza meg. Csörög 2002-ben vált ki Sződ településből és alapított saját önkormányzatot. Mivel korábban Sződ üdülőtérülete volt, a terület karaktere is ennek megfelelően alakult. Hagyományos ófalu, településközpont, a templomtér köré létesült lakóházakból létrejött településmag nincs Csörögön. A községben az intézményi funkciók az utóbbi évtizedben jelentek csak meg, melyek kiépülése még jelenleg is tart.

Az utcaszerkezet alapján jól láthatóan tervezett településrészt az egymásra merőleges utcák jellemzik. A településrésznek egyfajta központi jelleget ad a Béke tér, mely közpark funkciókat lát el és sugarasan vezetett utcákon is megközelíthető. A teret díszfák – elsősorban vérszilva –, élő és egynyári kiültetések, valamint gyepek díszítik, félkörben sövénykiültetés határolja. Az utcák közül csak kevés szilárd burkolatú, a település nagy részén burkolat nélküli, homokos vagy murvás út jellemző.

Az utak helyenként fasorokkal szegélyezettek, több utcában gyümölcsfák, idősebb diófák, vadgesztenyefák díszítik az utcaképet. Járda a terület nagy részén nem került kialakításra, de a házak előtti zöldfelületek, amelyek fenntartását a helyi lakosok végzik, szépen gondozottak. A településen nincs egységes fásítás, de a házak előtti zöldfelületeken, több utcában jellemző, hogy a lakók fát ültetnek. Elsősorban gyümölcsfákat – cseresznye, szilva, dió – néhol díszfák is megjelennek. A település kertvárosias karakteréből adódóan a telkeken belül nagy a zöldfelületi arány.

Nagyobb zöldfelület az óvoda kertje, valamint a mellette található, a játszótér és sportpálya, utóbbi sportesemények és helyi rendezvények színtere.

Az óvoda melletti sportpálya területén a tervek szerint iskola épül, mellette pár telekhellyel arrébb új sportpálya kerül kialakításra.

A településen át turistaút is halad, a természeti területek közelsége kirándulókat is vonz a környékre.





Az eltérő korszakok lenyomatai hűen tükröződnek a település építészeti megoldásaiban. A magyar falu legjellemzőbb, 1960-1970-es években épült házai mellett a későbbi korokban épült mediterrán típusú, lapos- vagy alacsony hajlásszögű tetőmegoldások, valamint alpesi tetős lakóépületek is megtalálhatóak, de nem dominálnak. A hagyományos sátoztető mellett a nyeregtető és különböző változatai (félnyeregtető, kontyolt, illetve csonka kontyolt nyeregtető) is gyakoriak.



A lakóházak többnyire előkertesek, a telekméretük jellemzően kicsik és a kertvárosias jelleget erősíti, hogy a melléképületek száma is kevés, kiskertes művelés kisebb jelentőségű, főleg szőlőskertek és gyümölcsösök fordulnak elő a kertvárosias lakóterületen.

Az épületek lábazata sima felületre vakolt, ritka a terméskő alkalmazása. A településkarakteren a halvány és az élénk színek is jelen vannak, legjellemzőbb árnyalat a sárga, narancssárga, rózsaszín, világoszöld, szürke, fehér. Burkolóanyagként a vakolaton kívül fadeszka és téglák is gyakoriak, főleg az újabb építésű épületeken. Tetőfedésre a legtöbb épületen égetett agyagcserép került alkalmazásra, vörös és szürke színben.

Az utcáfronti kerítések a legtöbb esetben áttörtek, anyaguk fém (acél, kovácsoltvas, drót) vagy fa. A lábazat és az oszlopok többnyire betonból készültek.



Kertes mezőgazdasági terület

Csörög külterületén a településen keresztülhaladó Gödöllői úttól északra helyezkedik el a kertes mezőgazdasági terület, mely a főútról keskeny murvás vagy löszös, homokos földutakon közelíthető meg. A telkek mérete nagyobb, mint a kertvárosias lakóterületen. A területen kis alapterületű, de többnyire beépített tetőterű, üdülésre vagy hétvégi pihenésre szolgáló épületek állnak, melyek jellemzően jó állapotúak, udvaruk rendezett.



A melléképületek száma több mint a kertvárosias lakóterületen, eltérő funkciókkal: fészer, ól, istálló, garázs. A kiskertés művelés mellett gyakoriak a szőlő- és gyümölcsültetvények is. A területet előszeretettel használják állattartással foglalkozni kívánók és a csendes, természetközeli környezetre vágyók. A zöldterületek aránya magasabb, mint a kertvárosias lakóterületen, a lakott területet a szántóföldektől akácból és nyárfából álló erdősáv választja el.



Kereskedelmi, szolgáltató terület

Csörög külterületén, Sződ irányában, a Csörögi út mentén található kereskedelmi-szolgáltató területen egy üveg-újrahasznosítással, hulladékgyűjtéssel és környezetvédelemmel foglalkozó vállalkozás működik. A terület tájba illesztése fásítással megoldott. Az épületek fémszerkezetesek, hosszú, téglalap alaprajzúak. A homlokzatok színe jellemzően fehér, a tetőfedés anyaga bádoglemez. A terület részben drót-, részben tömör betonkerítéssel van lehatárolva.



Mezőgazdasági terület

A mezőgazdasági területeket kertes mezőgazdasági terület, szántók, valamint gye- és nádasterületek alkotják. Utóbbiak a Hartyán-patak, többek között mocsárrétek, kaszálórétek. Az általános mezőgazdasági területek, amelyeken szántóföldi kultúrák termesztése történik, a település északi és nyugati határainál terülnek el. A kertes mezőgazdasági terület a Gödöllői úttól északra, Vác irányában található.



Erdős terület

A település erdőterületeit gazdasági erdők és védett erdőterületek alkotják.

A település északi részén fekvő védett erdők kisebb foltjai a Nyugat-Cserhát természetmegőrzési területéhez tartoznak. Védett élőhelyeik közé tartoznak pannon cseres-tölgyesek és gyertyános-tölgyesek. Községi jelentőségű állatfajok közül a területen megtalálható a nagy hőscincér, a szarvasbogár, a nagy tűzlepke. A területen kiemelkedő jelentőségű növényfaj a tátorján és a piros kőgyógyisz.



fotó: <http://tudasbazis.sulinet.hu>



Vízgazdálkodási terület

A településen keresztül folyó Hartyán-patak és környéke vízgazdálkodási területként nyilvántartott terület. A patak árterének Munkácsy Mihály utca, Liliom utca és Szabadság utca által körbezárt szakaszán természetvédelmi szempontból jelentős nádas terület található, helyenként állóvizes foltokkal. A nedves élőhelyek megőrzésének fontossága a Helyi Építési Szabályzatban is megjelenik.

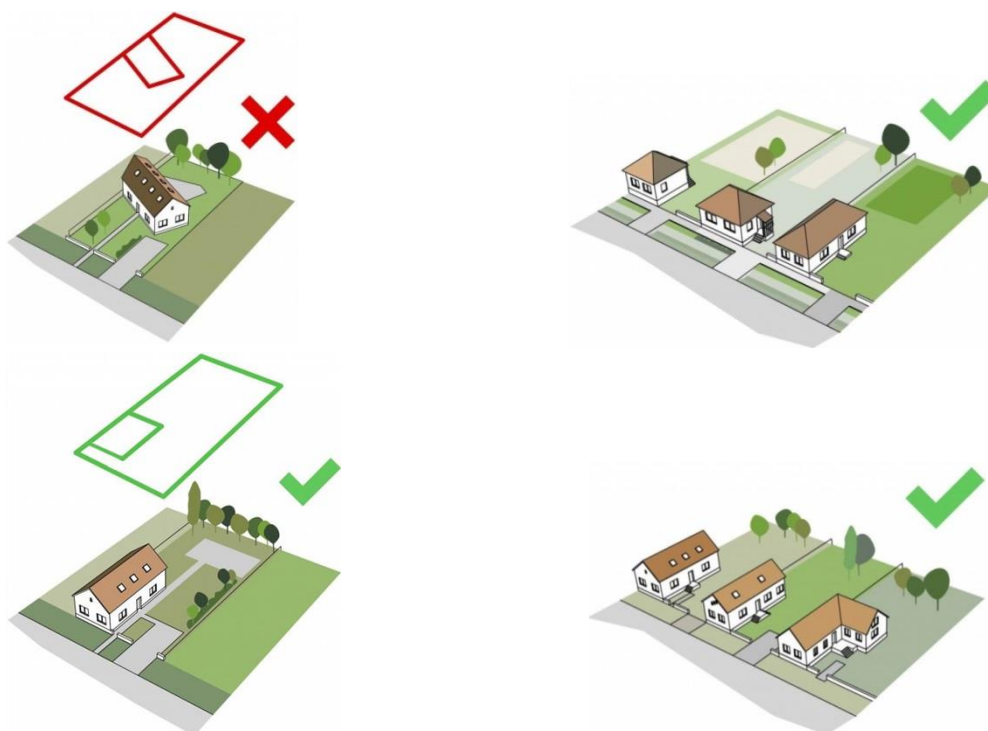
A Hartyán-pataktól délre, és a sződi bekötő úttól északra fekvő területet az Örökségvédelmi Hatástanulmány a területet rekreációs területfejlesztésre javasolt területként nevesíti. Az Ordas-tavak a településtől délre, a Csörögi út mentén fekvő, hat tóból álló, horgásztónak kialakított tórendszer, amelyet a Hartyán-patak táplál.



Kertvárosias lakóterület

Beépítési mód

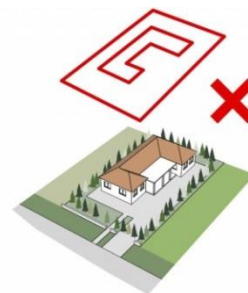
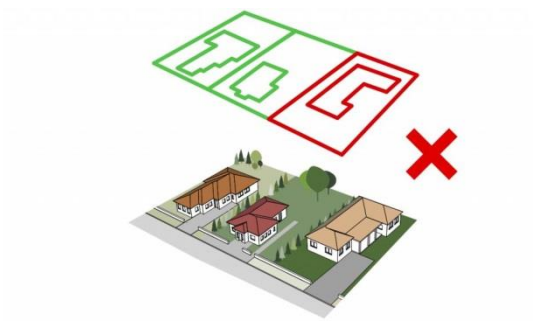
A kertvárosias lakóterületen oldalhatáron álló beépítési mód jellemző, ezért ajánlott a kialakult állapotot követni. A sajátos utcaszerkezet miatt a tömbök alakját is ajánlott követni telekalakítás és az épület alapterületének tervezésekor.



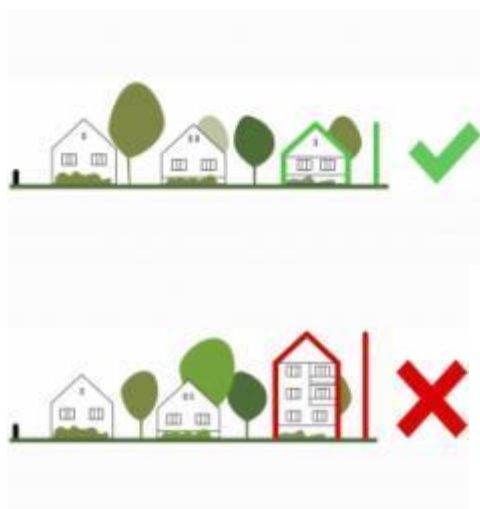
Telepítés

A kertvárosias karakterű lakóterületen az előkertes építkezés javasolt a kialakult arculat megtartása érdekében. Az előkert mérete változó. A helyi építési szabályzat 5 méter széles vagy a kialakult állapot szerinti előkertet ír elő. A telkeken létesítendő melléképületeket ajánlott a főépülettel azonosan tájolva telepíteni.





Magasság



A kertvárosias lakóterületen a földszintes és a földszint + tetőtér-beépítéses épületek jellemzőek. Az újonnan épülő, esetleg felújítandó épületek esetében a környezethez való illeszkedés javasolt.

Tetőforma és hajlásszög

A településen a nyeregtető és annak változatai a sátoztető és a mediterrán tető is jelen van.



A nyeregtető, és sátoztető épületek mellett az újabb építések között gyakoriak a félnyeregtető, kontyolt és csonka kontyolt nyeregtető megoldások. Szintén gyakori a településrészen a mediterrán tetőtípus. Tetőforma megválasztásakor javasolt az egyszerű forma választása.

Az egyedi, összetettebb tetőszerkezetek kivitelezése akkor ajánlott, ha az a környező épületek karakteréhez illeszkedik és színvilágban, alkalmazott anyagok tekintetében nincsenek jelentős különbségek.

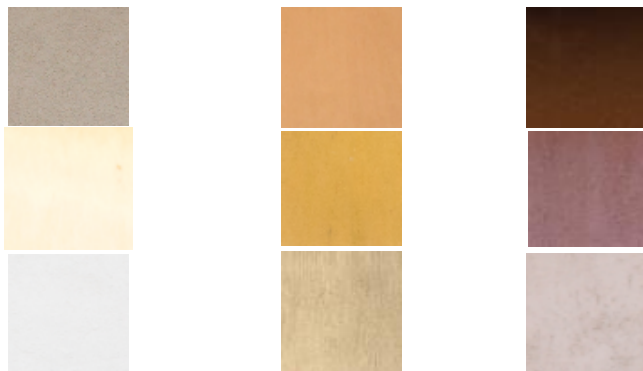


A meglévő épületek közé épülő új vagy a felújított épületeknél javasolt a mikrokörnyezetben kialakult tetőhajlásszöget alkalmazni, 25-45 fok közötti hajlásszöggel. A túl magas illetve túl alacsony hajlásszögű tetővel rendelkező épületek nem illeszkednek az építészeti karakterbe, ezért használatuk nem ajánlott.



A tetőfedés anyaga, égetett kerámiacserép vagy pala. Felújításnál törekedni kell a hasonló színű és formájú cserepek alkalmazására.

Ajánlott homlokzati színek



A településrésze jellemző a hagyományos, visszafogott, letisztult, nem hivalkodó színek alkalmazása az épületeken. Az ettől eltérő élénk, rikító színek alkalmazása az arculat megbontását eredményezné.

Kerítés, kerítés előtti utcakép



A településrészen fa, fém, és kő anyagú kerítések is előfordulnak. Többnyire áttört kerítés jellemző. A lábazat anyaga beton vagy tégl. A téglalábazatos és oszlopos kialakítás többnyire a kovácsoltvas kerítések tartóelemeire jellemző.

A hagyományos betonlábazatos vaskerítéseket egyre több helyen váltja fel deszkakerítés. Deszkakerítések előtt szépen mutat egy-egy hangulatos növénytelepítés, utcakert. A drótkerítés alkalmazása szintén elterjedt, főleg a régebbi építésű házak körül, illetve a volt zártkertes, és szőlőterületek mentén. Ezen a településrészen javasolt az áttört fa vagy kovácsoltvas kerítés alkalmazása.

A sövény, cserjesor, mint térhatárló alkalmazása a településen nem általános, de ajánlott, mert különböző, 1,50 m-nél magasabbra nem növe lombohullató, vagy lomblevelű örökzöld cserjék alkalmazásával változatos térhatároló felületek alakíthatók ki, amelyek kellemes látványt is nyújtanak. A nyírott sövény akár áthatolhatatlan válaszfalként kerítés helyettesítésére is szolgálhat. Télen is mutatós, tájba illő, a településképet pozitívan befolyásoló sövények kialakítása is lehetséges, lomblevelű örökzöldek telepítésével, mint pl. japán kecskerágó (*Euonymus japonicus*), kerti mahónia (*Mahonia aquifolium*), julián borbolya (*Berberis julianee*), mirtuszlonc (*Lonicera nitida*).

Bár az épületek vegyes arculatot mutatnak, az idős díófa magához vonzza a tekintetet, hangulatos utcaképet teremtve ezzel. Árnyékol, csökkenti a porszennyezést, és élőhelyet biztosít.





Nyílászárók és homlokzati elemek



A felújított, vagy új építésű épületeken javasolt kettős, vagy háromsztatú fa, vagy fa mintázatú műanyag nyílászárók alkalmazása. Árnyékolónak zsalugáter, spaletta, vagy rejtett tokozású redőny alkalmazása javasolt.

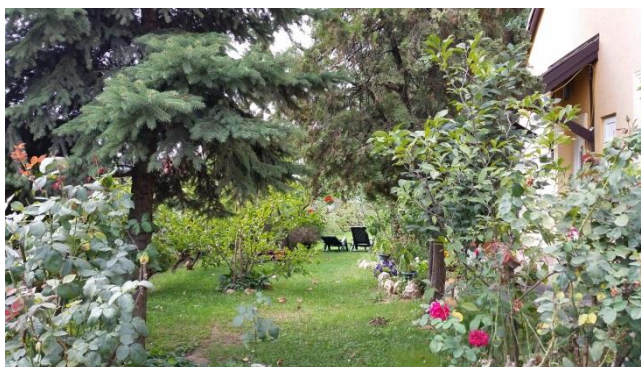
A nyílászárók színénél, a kerítéshez hasonlóan érdemes a natúr, világos, barna, vagy zöld színeket előnyben részesíteni.

A növényalkalmazás során a homlokzat befuttatható kúszónövényekkel is, például vadszőlővel (Parthenocissus), amely lombszínével ősszel díszít is.

Kertek

Csörög településen a kertek a településkép fontos elemei, hiszen minden házhoz tartozik kertészkedésre alkalmas telek, és a helybeliek szépen gondozzák is kertjüket. Az Önkormányzat által kiosztott „Tiszta, virágos porta” cím még inkább arra sarkallja a kertészkedni szeretőket, hogy minél zöldebb, és virágosabb portát teremtsenek. A kertek kialakításakor javasolt néhány szempontot szem előtt tartani:

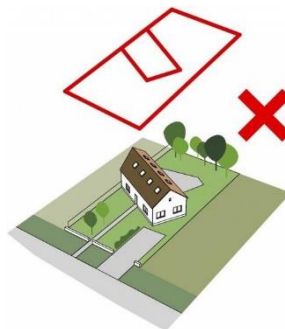
- Az üres telekre telepített növények csak sok év elteltével nyújtanak kellemes látványt, ezért a telek rendezésekor a lehető legtöbb (fás szárú) növényt ajánlott megtartani
- Az idős fák megőrzése (amennyiben nem kiszáradt, vagy beteg példányról van szó) rendkívül fontos, mivel időben hosszú folyamat egy nagy árnyékot adó, szép példány pótlása.
- Az épület tervezésével párhuzamosan, azzal összhangban javasolt a kert, a külső tér kialakítását megtervezni – lehetőség szerint szakember bevonásával.
- Burkolt felületek kiválasztásánál törekedjünk a vízáteresztő burkolat alkalmazására (tégla, fakocka, terméskő, kavics), hogy az esővíz minél inkább a talajba szivároghasson.
- Ahol az utcaszélesség nem engedi meg utcai fasor telepítését, ott az előkertbe, a kerítés mellé ültetett, utcára kihajló szép fa is kifejtheti a pozitív árnyékoló hatást.
- Számos esetben egy kerítésre felfuttatott virágos kúszónövény is hangulatos arculati elemként jelenhet meg.



Kertes mezőgazdasági terület

Beépítési mód

A kertes mezőgazdasági területen szabadon álló beépítési mód jellemző. A telkeken a kiskertes művelés gyakorisága miatt megjelennek a melléképületek, az állattartáshoz kapcsolódó épületek.



Telepítés

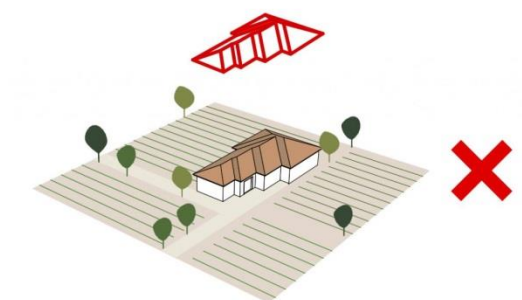
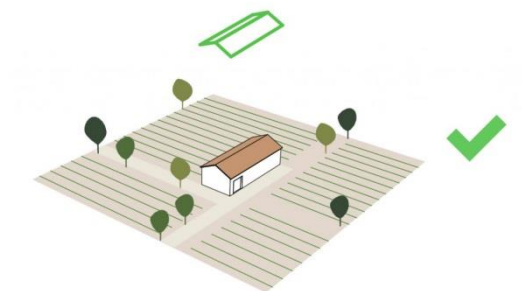
A kertes mezőgazdasági karakter területe eredetileg nem állandó jelleggel lakott terület volt, ennek megfelelően az utcakép kevésbé alakult egységesen. A többnyire keskeny előkertes telepítést javasolt betartani.

Magasság



A településrész területén földszintes épületek építhetők. A helyi építési szabályzat által megengedett legnagyobb épületmagasság 4,5 méter.

Tetőforma és hajlásszög

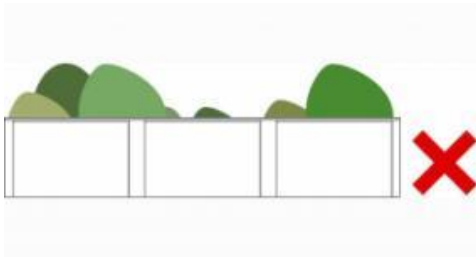


A területen nyeregtetős és a sátoztetős tető jellemző. Nem ajánlott a többszörösen összetett, mediterrán tetőtípusok kialakítása.

A meglévő épületek közé épülő új vagy felújított épületeknek környezetükhöz illeszkedő tetőhajlásszöggel ajánlott épülniük. Lapostetős és alpesi tetős épület nem illeszkedik a kialakult karakterbe, alkalmazása nem javasolt.

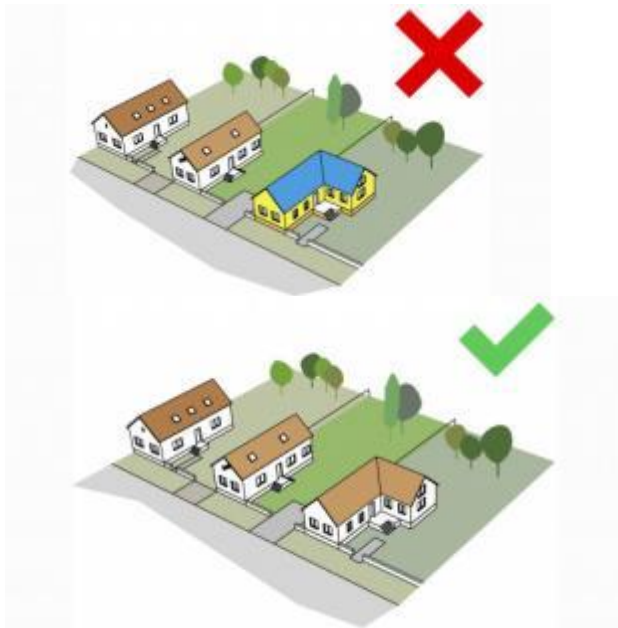
A tetőidom jellemző hajlásszöge 35-45 fok. A tetők anyaga jellemzően égetett cserép, betoncserep, pala, bitumenes zsindely. A tetőfedés során ajánlott az égetett cserép és a vörös szín alkalmazása az egységes arculat érdekében.

Kerítés



A településrészen az áttört kerítéstípus jellemző. A kerítések anyaga nagyrészt fa, illetve acél. Gyakori a beton vagy akác szőlőkaróra feszített drótkerítés. A beton vagy kőlabazatos fadeszkás vagy acélkerítést ajánlott kialakítani. Térhatároló sövény telepítése esetén a lombhullató cserjefajokat célszerű előnyben részesíteni.

Színek



A településrészre a hagyományos, halvány, világos színek jellemzőek és ezek használata ajánlott. Tetőfedő anyagok esetében vörös égetett agyagcserép vagy vörös pala ajánlott. Az élénk, rikító színek alkalmazása az arculat megbontását eredményezné, ezért ezek alkalmazása kerülendő.



A ház és a kerítés előtti utcakép



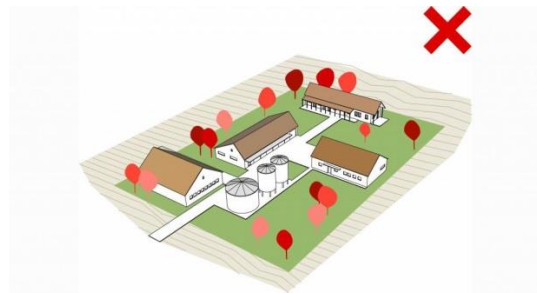
A kertes mezőgazdasági településrészen az utcakép szempontjából meghatározó a löszös, homokos földutak látványa, valamint a zöldfelületek magas aránya. Az út és a telkek között gondozott gyepsáv húzódik. Ajánlott a hagyásfák (dió, gyümölcsfák, akác) megtartása. A telkek előtti, illetve körüli sűrűbb növénytelepítés javasolt az utak porzása elleni védelemként, illetve esztétikai szempontból is.

Kereskedelmi, szolgáltató terület

Beépítési mód

A kereskedelmi, szolgáltató területen szabadon álló vagy oldalhatáron álló beépítési mód jellemző. Az épületek utcafronttal párhuzamosak. A telkeken gyakran melléképületek is állnak, melyek telepítése követi a főépületét. A funkciónak megfelelően az épületek környezetében parkolóhelyek is kialakításra kerültek.

Telepítés



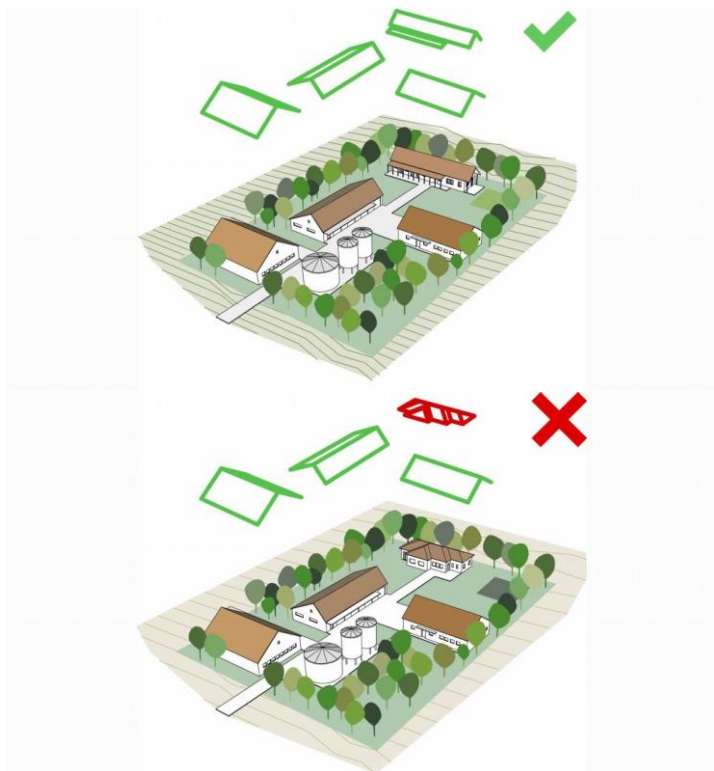
A kereskedelmi és szolgáltató (gazdasági) településrész telepítése a műúttól fasorral védve került kialakításra. Az ipari terület bővítése esetén javasolt a ma még be nem épült területek tájba illesztéséről gondoskodni.

Magasság



Az épületek rendeltetésük szerint különböző stílusban, de leginkább fémszerkezettel épültek. A épületmagasságot a földszintes épületek határozzák meg. Újabb épületek telepítése során törekedni kell arra, hogy az épület magassága ne haladja meg a területet övező fák, védelmi erdő magasságát. .

Tetőforma és hajlásszög

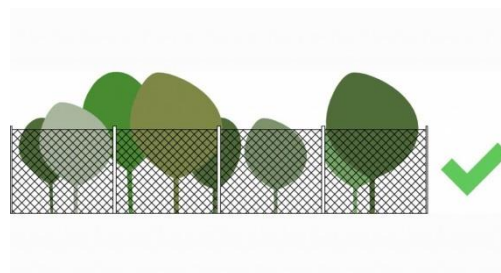
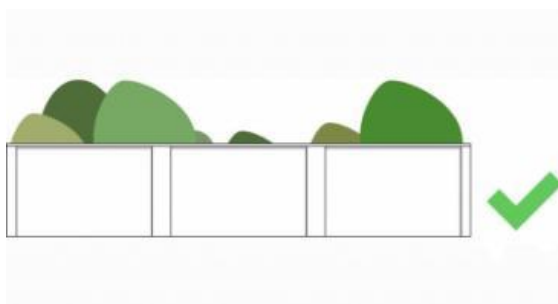


A településrész nagy részén a hagyományosnak mondható sátor és nyeregtető, valamint ezek altípusai (aszimmetrikus nyeregtető) jellemzőek. Itt jellemzően az épületek funkciói határozzák meg a tetőformát. Ajánlott az újonnan felépítendő épületeket a kialakult környezetükhöz oda illően tervezetni.

Színek

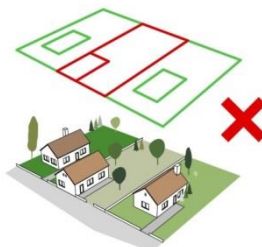
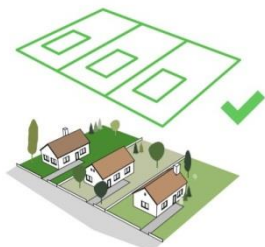
A rikító, környezetbe nem illeszkedő színek és csillogó felületek használata nem javasolt. Ajánlott a grafitszürke és a meleg földszínek alkalmazása.

Kerítés

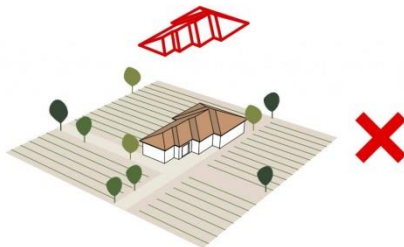
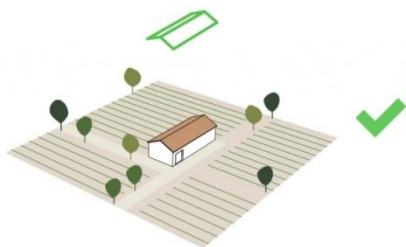


A kerítések színeinek kialakításakor a település hagyományainak figyelembevétele javasolt. A telekhatáron létesített kerítések magassága legfeljebb 2 méter max. 60 cm magas lábazatú, sövénygel együttesen telepített lehet. A kereskedelmi- és szolgáltató terület utcaképére változatos anyaghasználat jellemző: beton, áttört beton, vaskerítés, palánk, egyaránt előfordul, 160-180 cm magasságig. Az adott tevékenység jellege alapján kerültek a kerítések kivitelezésre, így az egyes megoldások indokolhatóak. Szín- és anyag-összeállításban célszerű a kialakult állapothoz igazodni.

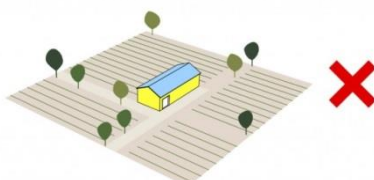
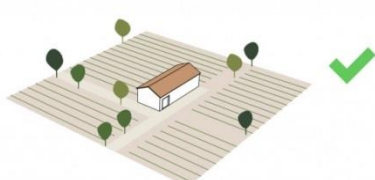
Mezőgazdasági és erdőterület



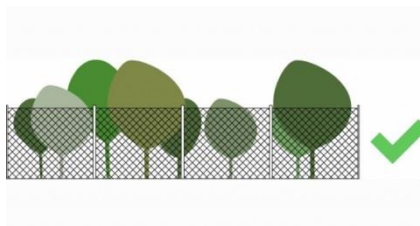
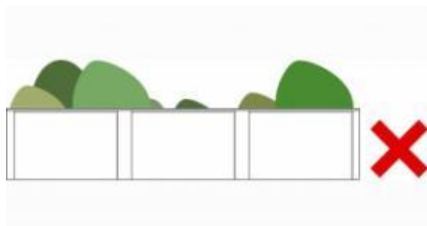
Mezőgazdasági vagy erdőterületen létesítendő épületet szabadonálló álló módon helyezzük el.



Lakóépület csak magastető kialakítású lehet, ajánlott a nyeregtető használata. A tető hajlásszögének kialakítása során figyelembe kell venni a helyi építési szabályzat előírásait. Egyéb, nem lakófunkciójú épületek esetében is alkalmazzunk magastetőt. Összetett tetőforma használata tájidegensége miatt nem ajánlott ezeken a területeken.



Az épületek burkolása csak természetes hatású anyaggal alakítható ki. A színek használata során is törekedni kell a természetességre, használjunk fehér, törtfehér, halványsárga árnyalatokat.



Használjunk áttört kerítést. A mezőgazdasági és erdőterületeken nem ajánlott zárt kerítések kialakítása.

Épületek, homlokzatok



Csörög óvodaépülete a hagyományos falusi építészet hangulatát fogalmazza meg. A nyílások rendje, a nagy üvegfelületek és a közöttük lévő oszlopok a tornácok hangulatát idézik. A kör alakú ablak a padlás szellőzőnyílását szimbolizálja. A téglalburkolat a tágabb térségben elterjedt anyaghasználatra ad jó példát. A tetőtér ablakai a tetősíkon kerültek elhelyezésre.



Felújítás vagy új építés során ajánlott a színek harmóniájára törekedni. Kerüljük a rikító árnyalatokat!



Az arányok helyes megválasztásával az egyszerű formák harmonikus lakóépületet eredményeznek.

Kerítések, kertek, zöldfelületek, utcakép



Reklámhordozók



A településen viszonylag kevés kereskedelmi egység található, ezért a reklámhordozók, cégek száma is kevés. Utcabútoron való reklámelhelyezés az önkormányzati hirdetőtáblákra lehetséges. Helyi védelem alatt álló épületen nem helyezhető el reklámhordozó.

Műszaki berendezések



Parabolaantennát ajánlott nem az utcáfronton elhelyezni, így elősegítve az utcáfronti homlokzat és az utcakép egységességét. A légkondicionálók külső egységét nem célszerű az utcáfrontra telepíteni és a beltérből kivezetett vezetékeket ajánlott esztétikusan leburkolni.



IMPRESSZUM



MEGBÍZÓ

CSÖRÖG KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
2135 Csörög, Akácfa utca 30.

Hegedűsné Kripák Ildikó polgármester
dr. Chrobák Zoltánné jegyző
Bene Attila főépítész



TERVEZŐ

Pro Régió Közép-Magyarországi Regionális Fejlesztési
és Szolgáltató Nonprofit Közhasznú Korlátolt
Felelősségű Társaság

Cím: 1146 Budapest, Hermina út 17.

Tel: +36-1-471-8955

Fax: +36-1-471-8975

E-mail: proregio@proregio.hu

Honlap: www.proregio.hu

Készítették:

Gutai Berta	vezető településtervező (TT/1 01-4858)
Huzián Zsófia	tájépítésmérnök
Dr. Mérei András	geográfus
Mészáros Dóra	településmérnök

Jelöletlen fotók: Pro Régió Kft.